

พฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

Teachers' Teaching Behaviors Affecting Students' Life Skills

in The 21st Century under The Office of Secondary Educational Service Area 31

ชญัญญาช นวลเสาวภาคย์^{1*} และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข²

Chanyanuch Nuansaowaphak^{1*} and Thanomwan Prasertcharoensuk²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Educational Administration Program, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 2) ศึกษาระดับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครู กับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 4) ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 346 คน และนักเรียน จำนวน 346 คน รวมทั้งสิ้น 692 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยายและสถิติอ้างอิง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพฤติกรรมการสอนของครู โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และด้านการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ 2) ระดับทักษะชีวิตของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการปรับตัว ทักษะทางสังคม ทักษะการพึ่งตนเอง ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ และทักษะด้านความรับผิดชอบ 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ผลการวิเคราะห์สมการพหุคูณพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อ

*Corresponding author. Tel.: Mobile 087 2575421

E-mail address: Nittaya_230@hotmail.com

ทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง (X_4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (X_1) ด้านการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ (X_6) และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (X_2) โดยมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.790 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจ พยากรณ์ ร้อยละ 63.00 ($R^2 = 0.63$) ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$\hat{Y} = 1.46 + 0.23(X_4) + 0.19(X_1) + 0.17(X_6) + 0.08(X_2)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$\hat{Z} = 0.37(X_4) + 0.24(X_1) + 0.25(X_6) + 0.13(X_2)$$

Abstract

This research is descriptive research methodology. The objective of this study were 1) studying the level of teaching behaviors of teachers in schools under The Office of Secondary Educational Service Area 31, 2) studying the level of life skills in the 21st century of students in these schools, 3) studying the relationship between teaching behaviors of teachers and life skills in the 21st century of students in these schools, and 4) studying teachers' teaching behaviors affecting life skills in the 21st century of students in these schools. The population of this research included 3,456 teachers and 32,311 student from 50 schools under the Office of Secondary Educational Service Area 31. The sampling groups were 692 persons including 346 teachers and 346 students which were selected through multi-stage sampling method. A questionnaire with 5-level rating scale was used as a research instrument. Data analysis was made by using for figuring out descriptive and inferential statistics. Findings were as follows: 1) Overall and each aspect of teachers' teaching behavior indicated a high level of action. Their mean scores could be ranked from high to low as follows; student-centered instructional activity management, classroom management, use of media and technology, development of critical thinking ability, authentic measurement and evaluation, and building a motivation for seeking knowledge. 2) Overall level of students' life skills indicated a high level of action. These could be ranked from high to low as follows; adaptation skills, social skills, independent skills, creativity skills, and responsibility skills. 3) The positive relationship between teaching behaviors of teachers and life skills in the 21st century of students in schools under The Office of Secondary Educational Service Area 31 was found with statistical significance at the 0.01 level. 4) The analysis of prediction equations of teachers' teaching behaviors affecting students' life skills in the 21st century through these following aspects: authentic measurement and evaluation (X_4); student-centered instructional activity management (X_1); building a motivation for seeking knowledge (X_6); classroom management (X_2), indicated a statistical significance at the 0.01 level, multiple correlation coefficient at 0.790, and prediction coefficient at 63.30% ($R^2 = 0.633$). These could be presented in the formats of regression equations in terms of unstandardized score and standardized score as follows:

The unstandardized score equation:

$$\hat{Y} = 1.46 + 0.23(X_4) + 0.19(X_1) + 0.17(X_6) + 0.08(X_2)$$

The standardized score equation:

$$\hat{Z} = 0.37(X_4) + 0.24(X_1) + 0.25(X_6) + 0.13(X_2)$$

Keywords: Teachers' Teaching Behaviors, Life Skills, The 21st Century

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของคนในสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 นั่นก็คือ นักเรียนต้องมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสาร และการร่วมมือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนั้น ความรู้ ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ ความรู้ด้านเทคโนโลยี และที่สำคัญต้องมีทักษะชีวิต เพื่อการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้ ความยืดหยุ่น และการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ด้วยเหตุนี้นานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยจึงได้เร่งปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการหล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นแรงงานที่มีศักยภาพ ทั้งนี้ปัจจัย

หลักของการปฏิรูปการศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพครู ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ ซึ่งนับว่าครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา ครูต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูพบว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู นั้นครูจำเป็นต้องพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 3) ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี 4) ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 5) ด้านการพัฒนาความสามารถการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 6) ด้านการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการสอนของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2552 อ้างถึงใน ละอองดาว ปะโพธิง, 2554)

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ทักษะชีวิตของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้ ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนการสอนครูจึงต้องจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดทักษะชีวิตกับผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนการสอนที่สร้างผู้เรียนครบทุกด้านทั้งความดี ความเก่ง และมีความสุขในการดำเนินชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดไว้ในกลยุทธ์ให้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันปัญหา

สังคมให้กับผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 31, 2559) จากรายงานการสำรวจข้อมูล
ของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ยังพบว่า เด็กออกกลาง
คันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมากไม่ผ่านเกณฑ์และ
ค่อนข้างต่ำ และยังพบปัญหาการติดเกม การทะเลาะวิวาท
และการเสี่ยงต่อสารเสพติด แสดงให้เห็นว่านักเรียน
ยังมีปัญหาในการใช้ทักษะชีวิต จึงก่อให้เกิดผลกระทบกับ
คุณภาพผู้เรียนตามมา ฉะนั้นแล้วสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 จึงต้องร่วมมือกับผู้บริหาร
และครูเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถ
ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีการพัฒนา
บุคลากรโดยเฉพาะครูในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการอบรม
สัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การจัดอบรมสำหรับ
ครูแกนนำ แต่โดยภาพรวม พบว่า ครูให้ความสนใจยังอยู่
ในระดับปานกลาง เนื่องจากเห็นว่าเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้น

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัย
ได้เล็งเห็น ถึงความสำคัญของพฤติกรรมการสอนของครู
ที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีการ
ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561
โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถ ทักษะและ
คุณลักษณะ การใช้ทักษะชีวิตเป็นจุดเน้นด้านความ
สามารถและทักษะที่เด็กและเยาวชน จำเป็นต้องได้รับการ
พัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างรอบด้านเป็น
ภูมิคุ้มกันพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญกับ
ปัญหาและความท้าทายในการดำรงชีวิต ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความ
เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และเพื่อสรุปเป็นแนวทางในการ
กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพศึกษา
ในโรงเรียนในอนาคต ผลการวิจัยอาจนำมาเป็นแนวทาง
สำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน
จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาตามนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษา
ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการสอนของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
2. เพื่อศึกษาระดับทักษะชีวิตของนักเรียนใน
ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการ
สอนของครูกับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31
4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผล
ต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษ ที่ 21 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ
ครู จำนวน 3,456 คน นักเรียน จำนวน 32,311 คน
รวมทั้งสิ้น จำนวน 66,871 คน
2. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
ครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ
เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ,1970) ได้ขนาด
ของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครู จำนวน 346 คนและ
นักเรียน 346 คน รวมทั้งสิ้น 692 คน และทำการสุ่มกลุ่ม
ตัวอย่างโดย สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random sampling) ตามศูนย์ประสานงานเครือข่าย
ทั้งหมด 5 ศูนย์ นำแต่ละศูนย์มาสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่ง
ชั้น (Stratified Random sampling) อีกครั้งตามขนาด
ของสถานศึกษา และนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple random
sampling) โดยการจับสลาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ฉบับ ดังนี้

3.1 แบบวัดทักษะชีวิตของนักเรียน (สำหรับนักเรียน)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา สถานภาพของครอบครัว อาชีพของบิดา - มารดา/ผู้ปกครอง รายได้โดยเฉลี่ยของครอบครัว ของนักเรียนต่อเดือน และใช้เวลาเรียนพิเศษนอกสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับทักษะชีวิตของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) ทักษะการปรับตัวจำนวน 9 ข้อ 2) ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จำนวน 6 ข้อ 3) ทักษะการพึ่งตนเอง จำนวน 8 ข้อ 4) ทักษะด้านความรับผิดชอบ จำนวน 6 ข้อ และ 5) ทักษะทางสังคมจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งหมด 39 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.87

3.2 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนขนาดของสถานศึกษา และการสอนตามวุฒิการศึกษา/สาขาที่จบ

ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมการสอนของครู โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 14 ข้อ 2) การบริหารจัดการชั้นเรียนจำนวน 6 ข้อ 3) การใช้สื่อและเทคโนโลยี จำนวน 11 ข้อ 4) การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง จำนวน 9 ข้อ 5) การพัฒนาความสามารถการคิดอย่างมีวิจารณญาณจำนวน 9 ข้อและ 6) การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้จำนวน 14 ข้อ รวมทั้งหมด 63 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.95

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่วนหนึ่งส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยได้แบบสอบถามกลับมาร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติ คือ 1) การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงบรรยายเพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) 3) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการสอนของครู

พฤติกรรมการสอนของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.45) ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.38) ด้านการพัฒนาความสามารถการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.39) ด้านการวัดผล

ประเมินผลตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.44$) ด้าน การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.40$) ตาม ลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะชีวิตของ นักเรียน

ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.28$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการปรับ ตัว ($\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.67$) รองลงมาคือ ทักษะทาง สังคม ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.36$) ทักษะการพึ่งตนเอง ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.36$) ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.39$) และทักษะด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.44$) ตามลำดับ

1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของนักเรียน

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของ นักเรียน

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(X ₅)	(X ₆)	Y
(X ₁)	1.000**						
(X ₂)	0.517**	1.000**					
(X ₃)	0.597**	0.569**	1.000**				
(X ₄)	0.488**	0.365**	0.347**	1.000**			
(X ₅)	0.587**	0.549**	0.689**	0.381**	1.000**		
(X ₆)	0.459**	0.397**	0.384**	0.668**	0.489**	1.000**	
Y	0.613**	0.502**	0.468**	0.701**	0.490**	0.660**	1.000**

** P < 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่าการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (r) ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของ นักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.468 ถึง 0.701 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์รายด้านระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับ ทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่า คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์สูงสุดสามอันดับแรก คือ การวัดผลประเมินผล

ตามสภาพจริง (X₄) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับทักษะ ชีวิตของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง (r = 0.701) รองลงมาคือ การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ (X₆) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับทักษะชีวิตของนักเรียนมี ความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง (r = 0.660) และ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (X₁) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับทักษะชีวิตของนักเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง (r = 0.613) ตามลำดับ ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ต่ำสุด คือ การ ใช้สื่อและเทคโนโลยี (X₃) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับ ทักษะชีวิตของนักเรียนในมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ น้อย (r = 0.468) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

1.4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการสอนของ ครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียน

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่า สัมประสิทธิ์การถดถอย (ค่าอำนาจจาก พยากรณ์) ของพฤติกรรมการสอนของครูที่ ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียน

ตัวแปรต้น	R	R ²	Adj R ²	S.E. _{est}	F	P-value
(X ₂)	0.701	0.491	0.489	.19813	331.524	.00
(X ₂) และ (X ₁)	0.766	0.587	0.585	.17859	244.217	.00
(X ₂), (X ₁) และ (X ₃)	0.792	0.627	0.623	.17013	191.411	.00
(X ₂), (X ₁), (X ₃) และ (X ₄)	0.798	0.637	0.633	.16792	149.871	.00

** P < 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการ สอนของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า เมื่อเพิ่มค่าพฤติกรรมการสอนของ ครูด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง (X₄) เข้าไปใน สมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ 0.70 มีอำนาจพยากรณ์การมีทักษะชีวิตของนักเรียน ร้อยละ 48.9 (R² = 0.489) เมื่อเพิ่มค่าด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (X₁) เข้าไป ในสมการค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ

0.76 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 58.7 ($R^2 = 0.587$) เมื่อเพิ่มค่าตัวแปรพยากรณ์พฤติกรรมการสอนของครูด้านการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ (X_0) เข้าไปในสมการค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ 0.79 จะมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 62.7 ($R^2 = 0.627$) และเมื่อเพิ่มค่าพฤติกรรมการสอนของครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (X_2) เข้าไปในสมการค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ จะมีค่าเท่ากับ 0.789 จะมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 63.7 ($R^2 = 0.637$) แสดงว่ามีตัวแปรพยากรณ์ 4 ตัวส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

2.1 ระดับพฤติกรรมการสอนของครู

ระดับพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 31 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ด้าน การบริหารจัดการชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากผลของความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาของรัฐ ทำให้ครูต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนจากผู้สอนมาเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนและถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนและความสามารถทางปัญญา ฝึกทักษะกระบวนการคิด การแก้ไขปัญหา ฝึกทักษะชีวิตที่จะให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการวัดผลประเมินตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่

กำหนดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ละอองดาว ปะโพธิง (2554) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเลย พบว่า พฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ระดับทักษะชีวิตของนักเรียน

ระดับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการปรับตัว ทักษะทางสังคม ทักษะการพึ่งตนเอง ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทักษะด้านความรับผิดชอบ ซึ่งทักษะชีวิตในด้านทักษะการปรับตัวเป็นสิ่งสำคัญในดำรงชีวิตของมนุษย์ซึ่งไม่ว่าสถานการณ์จะเปลี่ยนแปลงไปก็ยังสามารถรับมือและคงอยู่ได้โดยไม่หวั่นไหวและเสียสมดุลทางด้านความคิด โดยข้อสังเกตนี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพ และศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันในเวทีโลกได้ ถือเป็นภารกิจของทุกสถานศึกษา ซึ่งนอกจากมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพแล้วยังได้ยังมีกระบวนการพัฒนานักเรียนผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา และความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งการมีทักษะด้านการใช้ชีวิต เพื่อพัฒนาประเทศและมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สามารถดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นในการจัดกระบวนการเรียนการสอนครูจึงต้องจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดทักษะชีวิตกับผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 มีนโยบายให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนการสอนที่สร้างผู้เรียนครบทุกด้านทั้งความดี

ความเก่ง และมีความสุขในการดำเนินชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดไว้ในกลยุทธ์ให้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้ รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาสังคมให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเอกชัย พุทธสอน (2556) ได้ศึกษาแนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนผู้ใหญ่ พบว่า ทักษะชีวิต และการทำงาน คือ ทักษะการปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของนักเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับทักษะชีวิตของนักเรียนทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละแบบ พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูที่มีความสัมพันธ์กับทักษะชีวิตของนักเรียน สูงที่สุดและมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ “ปานกลาง” คือ คือ การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง (X_4) ($r = 0.701$) รองลงมาคือ การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ (X_6) ($r = 0.660$) และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (X_1) ($r = 0.613$) ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ต่ำสุด คือ การใช้สื่อและเทคโนโลยี (X_3) ($r = 0.468$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ พฤติกรรมการสอนของครูมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 แสดงให้เห็นว่าการที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือนักเรียนต้องมีทักษะการปรับตัว ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะด้านความรับผิดชอบ และทักษะทางสังคม สอดคล้องกับ พิมพ์วัลย์ นันทยวิกุล (2557)

ที่กล่าวว่า การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือ กิจกรรม เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและการสอนยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความองงามในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งความสามารถด้านอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตในทางที่ดีขึ้น จนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม ซึ่งถือว่าเป็นจุดสูงสุดของการศึกษา จันทร์ ดิยะวงศ์ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นต้องเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ โดยทุกๆ ขั้นตอนต้องเกิดขึ้นและลงมือปฏิบัติโดยผู้เรียน แต่ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะและเปิดประเด็นให้ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของซึ่งสอดคล้องกับ ธนารัตน์ มาลัยศรี (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับเรื่องประชาคมอาเซียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) พบว่า หน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง ประชาคมอาเซียน มีกระบวนการของการพัฒนาหน่วยตามขั้นตอน วิเคราะห์และระบุมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด กำหนดผังมโนทัศน์ และชื่อหน่วยการเรียนรู้ กำหนดสาระสำคัญ กำหนดสาระการเรียนรู้ความรู้/ทักษะ/กระบวนการ คุณลักษณะ กำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน กำหนดประเด็น เกณฑ์การประเมิน กำหนดเวลาเรียนและการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.53 อยู่ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด

2.4 พฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียน

พฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ด้านการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สามารถอภิปรายผลของตัวแปรได้ดังนี้

1) การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง เป็น พฤติกรรมการสอนของครูด้านแรกที่เข้าสู่สมการ มีอำนาจ ในการพยากรณ์ร้อยละ 48.9 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย หรือมีค่าอำนาจการพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กันใน ลักษณะทางบวกต่อทักษะชีวิตของนักเรียน อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากข้อค้นพบดังกล่าวชี้ ให้เห็นว่าในการที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิตที่สูงขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องมีการวัดและประเมินผลตามสภาพ จริงให้กับนักเรียนนั้นสามารถทำให้ทักษะชีวิตของนักเรียน มีแนวโน้มสูงขึ้นได้ ทั้งนี้ก็เป็นเพราะก่อนที่ครูจะทำการวัด และประเมินผลให้กับนักเรียนนั้น ครูควรจะทำ การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของของหลักสูตรเพื่อ กำหนดสัดส่วนของคะแนนก่อน กำหนดภาระงานที่ สามารถสะท้อนถึงความสามารถหรือศักยภาพของ นักเรียนวิเคราะห์นักเรียนก่อนกำหนดเกณฑ์การประเมิน สำหรับนักเรียนแต่ละคน ทำการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ อย่างชัดเจนถึงวิธีการวัดและประเมินผลก่อนทำการเรียน การสอน มีการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละ คนในระหว่างเรียน ซึ่งครูควรทำการวัดและประเมินผล ด้วยความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคน และที่สำคัญหลังจาก การวัดและประเมินผลให้กับนักเรียน ครูควรนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารการวัดและประเมิน ผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่า 1) การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษา ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐมสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม และราย ด้านอยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานตามภารกิจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัด นครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหาร การวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตาม ภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของสถานศึกษา

ในจังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น นักเรียนเป็นสำคัญเป็นพฤติกรรมการสอนของครูด้านที่ สองที่เข้าสู่สมการ จากข้อค้นพบดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าในการ ที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิตที่สูงขึ้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ครู ต้องมีการสอบวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียน จัดกิจกรรม เพื่อปรับและเตรียมความพร้อมให้นักเรียน มีการกำหนด วัตถุประสงค์ของการสอนที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเกี่ยวกับข้อสงสัยต่างๆ ในบทเรียน ต้องคอยอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน รวมทั้งให้คำแนะนำในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมตามสมควร ควรใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจ ของ ต้องสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนในการ เรียนการสอน ควรมีการเก็บรวบรวมผลงานและประเมิน ผลงานของนักเรียนตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการ เรียนรู้ และนำผลจากการบันทึกหลังการสอนมาปรับปรุง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป ซึ่ง สอดคล้องกับ เอียน สมิต และ อนงค์ วิเศษสุวรรณ (2549 อ้างถึงใน พิมพ์วัลย์ นันทยทวิกุล, 2557) ที่ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ครูต้อง มุ่งเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยที่ ครูมีหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวยในการสร้างบรรยากาศแห่ง การเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม สร้างสรรค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และได้เสนอรูปแบบของ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งประกอบด้วย ส่วนต่างๆ คือ เรื่องที่จะสอน จุดมุ่งหมายของการจัดการ เรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมในการนำเข้าสู่ บทเรียน กิจกรรมการเรียนในระหว่างเรียน และการ ประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัย อำนาจ สนเมือง (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนบ้านห้วยหินลับ อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์พัฒนา

2 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ การสอน ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะแนว ของผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการมี คณะแนวสูงกว่าคณะแนวก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการแสดง ว่าครูมีพัฒนาขึ้น สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม เป็นคนเก่งและมีความสุขตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีอำนาจใน พยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 58.7

3) การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ เป็นพฤติกรรมการสอน ของครูด้านที่สามที่เข้าสู่สมการ จากข้อค้นพบดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าในการที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิตที่สูงขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ทำให้นักเรียนมีการเรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกกับ การเรียน เกิดความรู้สึกที่ดีต่อเรื่องที่นักเรียนกำลังเรียน และอยากเรียนอีก รู้สึกสบายใจและมั่นใจในขณะที่เรียน และสามารถคิดอย่างมีอิสระทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเอง ต้องจัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ตาม ความสนใจและความต้องการของนักเรียนจากแหล่งเรียน รู้ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการเรียน สอดคล้องกับสันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2548) ได้กล่าวว่า รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณคือ การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีความสุขไม่เครียด รู้สึกมั่นใจและสบายใจในขณะที่เรียนรู้ โดยครูมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่กำลังเรียนรู้ กระตุ้นให้มี ความสุขเกิดความสนใจใฝ่รู้ เกิดความรักในสิ่งที่กำลัง เรียนรู้ เข้าใจความหมายและประโยชน์ของการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ที่สนุก มีความสุข ประทับใจผู้เรียน มีเรื่อง อารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้อง นำการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย ดนตรี ศิลปะมาผสมผสานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ ที่ผู้เรียนมีความสุข สอดคล้องผลการวิจัยของ ยุวดี อินชัย เทพ (2541) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบแรงจูงใจ ในการเข้าศึกษาของนักศึกษาจากโรงเรียนกลุ่มวิถีทางไกล และชั้นเรียน พบว่า นักศึกษาทางไกลกลุ่มตัวอย่างมี แรงจูงใจในการเข้าศึกษาในระดับปานกลาง และนักศึกษา

วิธีเรียนแบบชั้นเรียนกลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการ เข้าศึกษาในระดับมากมีอำนาจในพยากรณ์ร่วมกันร้อยละ 62.7

4) การบริหารจัดการชั้นรู้ เป็นพฤติกรรม การสอนของครูด้านที่สี่ที่เข้าสู่สมการ จากข้อค้นพบดังกล่าวชี้ ให้เห็นว่าในการที่จะทำให้นักเรียนมีทักษะชีวิตที่สูงขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องจัดห้องเรียนให้มีมุมความรู้ต่างๆ สำหรับนักเรียน และจัดห้องเรียนให้มีความสะอาด มี แสงสว่างเพียงพอ ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด ห้องเรียนรวมทั้งจัดแสดงผลงานของตนเองทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน ต้องอธิบายให้นักเรียนทราบถึงความ จำเป็นในการกำหนดกฎเกณฑ์ของห้องเรียน และต้องมีการ แฉ่งแนวปฏิบัติหรือข้อตกลงในการเข้าชั้นเรียนให้ นักเรียนทราบก่อนเริ่มทำการเรียนการสอนในแต่ละภาค เรียน สอดคล้องงานวิจัยของ ประทวน มูลหล้า (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหาร จัดการชั้นเรียนของครู ระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากองเทพ มหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหาร จัดการชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีพฤติกรรมสอนพฤติกรรมสอนด้านการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง และด้านการสร้างแรงจูงใจ ใฝ่รู้ ในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ซึ่งจากการ ศึกษาพบว่า พฤติกรรมสอนด้านการวัดและประเมิน ผลตามสภาพจริง และด้านการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้มีค่าเฉลี่ย น้อยสุดแต่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนมากที่สุด

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนา ส่งเสริมทักษะชีวิต ให้กับนักเรียน และสนับสนุนครูได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง

โดยการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียน

1.3 ครูควรวางแผนในการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียน สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและพัฒนา
ทักษะชีวิตของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่เสริมสร้างทักษะชีวิต
ของนักเรียนและรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอน
ของครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรศึกษาการทำวิจัยการพัฒนาพฤติกรรม
การสอนของครูด้านการพัฒนาความสามารถการคิดอย่าง
มีวิจารณญาณและการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริม
ทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

2.3 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพด้านพฤติกรรม
การสอนครูที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนในศตวรรษ
ที่ 21 ซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อค้นพบที่คล้ายคลึงหรือแตกต่าง
กันออกไป และอาจจะได้ข้อมูลในเชิงลึกเพื่อนำมาใช้เป็น
แนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จันทร์ ดิยะวงศ์. (2555). รูปแบบการสอนโดยใช้

**ปัญหาเป็นหลัก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนด้านเนื้อหา และกระบวนการทาง**

**คณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุขฎี
บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**

ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์. (2555). การบริหารการวัดและ

**ประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตาม
ภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ
สถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9.**

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธนรัตน์ มาลัยศรี. (2557). การพัฒนาการคิดอย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในหน่วยการเรียนรู้ย้อนกลับเรื่องประชาคม
อาเซียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะ
หาความรู้ (5Es). **วารสารศึกษาศาสตร์, 8(2),**
55-59.

ประทวน มูลหล้า. (2552). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสมรรถนะ
การบริหารจัดการชั้นเรียนของครูระดับมัธยม
ศึกษาช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต1.

วารสารบริหารการศึกษา, 6(11), 11-16.

พิมพ์วัลย์ นันทย์ทวิกุล. (2557). **ภาวะผู้นำของผู้
บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนของครู
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**

ยุวดี อินชัยเทพ. (2541). **เปรียบเทียบแรงจูงใจในการ
เข้าศึกษาของนักศึกษาออกโรงเรียน กลุ่มวิธีเรียน
ทางไกลและชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการ
แนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.**

ละอองดาว ปะโพธิง. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา
กับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูใน
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเลย.**

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชาการ
บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ใน
ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.**

คันสนีย์ ฉัตรสุปต์. (2548). **การฝึกสมองให้คิดอย่างมี
วิจารณญาณ. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2560,
จากwww.onec.go.th/publication.html.**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31.

(2559). **การพัฒนาการจัดการความรู้รายงานการวิจัย.** นครราชสีมา: สำนักงาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557).

การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. **การพัฒนาการจัดการความรู้รายงานการวิจัย.** นครราชสีมา: สำนักงาน.

อำนาจ สนเมือง. (2554). **การพัฒนาบุคลากรด้านการ**

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนบ้านห้วยหินลับ อำเภอโนนหวาด จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เอกชัย พุทธสอน. (2556). **แนวโน้มการเสริมสร้าง**

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining**

Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.